

Előfizetési árak:
Egész évre 16.— P
Félévre . . . 8.— P
E. kir. postatakarékpénztári
csikkazárja száma 38990
A hirdetési díj mm-
ként 22 fillérrel előre
fizetendő. Szöveg
közt ennek duplája

FOGADÓ

MAGYAR VENDÉGLŐS

A "KORCSMÁROS" MELLÉKLETTEL

Szerkesztőség és
Kiadóhivatal: Bpest
VI. Aradi u. 11. sz.
IV. emelet 4. (lift)
— Térax körútnál —
Tel.: Aut. 188-98
Lapmegjelenés
minden hé 1-én és 15-én.

Vendéglősök és Korcsmárosok Országos Egyesülete és a Budapesti Korcsmárosok Szakosztálya hivatalos közlönye
A fogadós-, vendéglős-, korcsmáros és kávésipar, idegenforgalmi, borgazdasági és pinécérdekeket képviselő lap

Popper Mór és Lipótrt. bornagykereskedés

Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8. szám.

Telefon: József 359-78.

Alapított 1869. évben.

**Az 1922. évi országos szőlő és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve
Válogatott uradalmi fajborok. Kérjen saját érdekében árajánlatot.**

LÖWY SAMU

Vendéglői és kávéházi
üveg és porcellánárak

gyári lerakata

BUDAPEST, VII. CSENERGY UCCA 19.
TELEFONHÍVÓ: JÓZSEF 435-70.

E lapra való hivatkozással
10% árengedmény.

Vendéglők, szállodák és kávéházak

vászon- és damaszt-
árusükségletüket
legelőnyösebben be-
szerezhetik

Kohn Bernát

vászonáru üzletében
BUDAPEST, KIRÁLY UCCA 13
(Gozsdu-átjáróhoz második udvar)

hol is nagy tétel
abroszok és szal-
véták alkalmi ára-
kon, továbbá
törülközők, tör-
lők, hangerlik,
ágynéműek stb.
példátlannul olcsón
kaphatók.

Duplán szövött színes cérna-
abrosz 130/130 cm. drbjá P 3.80

Duplán szövött abroszkelme 130
cm. széles, per mtr P 3.20

Cégünk hírneve garancia az árú
jó minőségéért.

Saját érdeke

minden vendéglősnek, hogy bor-
és sörkimérőkészüléke kifogástal-
annul működjön. Mielőtt bárhol
szükségletét beszerezni, fordul-
jon bizalommal Stiller Artur
céghez, hol állandóan raktáron
talál jégszekrényeket, bor- és
sörkimérőket.

Javítások szakszerűen eszközöl-
tetnek.

Stiller Arthur

jégszekrények

és sörkimérők üzeme Budapest,
VII. Kazinczy u. 6b. Tel.: J 413-70
Kérjen árajánlatot.

Vendéglős konyhája büszkesége, Az ételk finom izletessége!

Ért rendezlen Horváth Ferenc-
Szeged, édes nemes paprikát á
kgr. 3 P 20 fillér.

Fagylalttartányok használt és
új állapotban legolcsóbban

Mayer Hermann és Hirschler cég

Budapest, VI. Teréz körút 25 Tel 118-93

Mindennemű konyhafelszerelési cikkek

Vendéglős urak!

A régóta ismert

Betánczi

természetes szénsavas és lithiu-
mos gyógyforrás kitűnő borvize
olcsó áron kerül forgalomba. —
Megrendelhető a magyarországi
vezérképviseletnél Budapest, V.,
Sas-u. 29. Telefon: Aut. 120-20.

JÉGSZEKRÉNYEK

bor- és sörkimérő

készülékek, pohárállványok min-
den méretben, valamint székek
és asztalok gyári áron kaphatók.
Kedvező fizetési feltételek! Javi-
tások olcsón és pontosan eszközöl-
tetnek. Kérjen árajánlatot!
jégszekrények, bor- és sörkimérő
készülékek üzeme

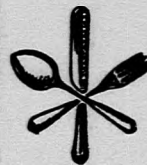
Klement András

BUDAPEST, VII, KIRÁLY U. 27.
(az udvarban)

Telefon: J. 401-10.

Lerakat: DEBRECEN, Piac u. 42.

Hacker és Társa

chinaezüst
és alpakka-árak

Budapest,
VII., Sip ucca 6.

Telefon: József 354-55.

Szent István Bortersör

a Polgári Sertözde páratlan
különlegessége.

HENNEFELD

R.-T. JÉGSZEKRÉNY-
GYÁRA, BUDAPEST,

VI., Ó ucca 6. szám. (Vilmos császár út mellett) Telefon: A. 114-29.

Szabadalm. jégszekevények és sörkimérő készülékek.
Automatikus villamos hűtőszekevények.

Sörszerelvények.
Kedvező fizetési
feltételek.

Jégszekevények és
sörkimérők
pontos javítása.

Árjegyzék ingyen és bérmentve!

HEXNER JÓZSEF

BUDAPEST, VI., KIRÁLY UCCA 25.

kávéházi és vendéglői

felszerelések szaküzlete

Telefon: József 429-02.

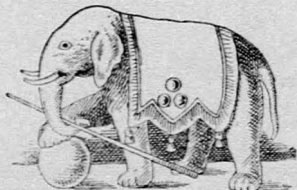
Szállít mindennemű alpacca és alpaca-
caezüst felszerelési tárgyakat. — Evő-
eszközök legolcsóbb beszerzési for-
rása. Billiárdasztalok, golyók, dákok,
dominók, éttermi márvány- és kártya-
asztalok. — Sörkimérő-készülékek
minden méretben, borkimérő asztal-
lal, levegő vagy szénsavnyomásra is.
Hitelesített vendéglői üvegárúk a leg-
nagyobb választékban gyári áron.
Ujraüzüstözés és alpaccaárúk javítása
jutányos áron. **Kérjen árjegyzéket.**
Saját vagy megadott tervek szerint
teljes szálloda-, étterem-, kávéház-,
cukrászda- és kasznóberendezések.

PAITZ JÁNOS

MŰESZTERGÁLYOS, DAKÓ, TEKE-
ASZTAL ÉS ELEFANTCSONT TEKE-
GOLYÓ GYÁR

BUDAPEST, VII., AKÁCSFA UCCA 55.

TELEFON: József 406-29.

Teljes kávéházi és vendéglői be-
rendezések. Billiárdok, dákok,
golyók, dominók, sakkok. Sör-
apparátusok, jégszekevények, asz-
taik, székek, Lignum Sanctum
kugligolyók, kuglibábuk stb.

Ifj. Grünwald Mór

IV., Ferenc József rakpart 6.
Telefon: Automata 843-39.

Üveg és porcellán

KREIBICH

szállodai, kávéházi és ven-
déglői összesszemélyzetek
:: elhelyező irodája ::

mely 36 év óta fennálló és úgy a fő-
nök urak, mint az elhelyezett szemé-
lyzet teljes elismerését érdemelte ki.

Budapest, VI., Kaas Ivor u. 3.

Telefon: Aut. 854-66.

Valentin Vilmos

sírkőüzeme

Bpest-Kőbánya,
az Ujtemetőnél.

Modern művészi síremlékek.

A „Vendéglősök és Korcsárosok
Temetkezési Egyesülete”
tagjainak árkedvezmény.

Páratlan sikere van

Podruzsik Béla

a Hungária nagyszálló konyhafőnöke

Legújabb

Szakácskönyvének

harmadik kiadásának

a polgári konyha, házi cukrászat és a
diétás főzés ismeretivel.

A könyv 10 pengő és a portó. Meg-
endelhető az összeg előzetes bekül-
désével lapunk kiadóhivatalában.

Vásárlásnál a kartársak
saját érdekükben
hívatkozzanak a Fogadóra

NAGY IGNÁC

pincfelszerelési cikkek raktára

Budapest, VII., Károly-körút 9

Ajánlja dusan felszerelt raktárát. u. m.
hordószivattyúk, szűrőgépek, palackok,
parafadugók, címkek stb. — Tel.: J. 115-15

Használt és új vendéglői,

kávéházi berendezések,

asztalok, székek, billiárd-
asztalok, dákok, golyók,
sörapparátusok, alpacca-
evőeszközök és az összes
felszerelési tárgyak

legolcsóbb
beszerzési
forrása

Braun Gyula

Budapest, VII., Sip ucca 14. sz.

Alapított 1895.

Mielőtt könyvelésének rendbehozatala fe-
lett határozna, mielőtt könyvelőjének a
mérleg elkészítésére utasítást adna, for-
duljon bizalommal **VARGHA LÁSZLÓ**
hítes könyvszakértőhöz, az

ADÓ ÉS KÖNYVVITEL
szerkesztőjéhez, Budapest, VIII. József
körút 86. szám. Telefon: József 322-60

tanácsért

adózás és könyvelés szempontjából.
Könyvvizsgálatoknál az ellenőrző könyv-
szakértő az Ön érdekeit védi.

Vállal: könyvlesek feltektesét, revizió-
ját, rendbehozatalát, örökösödési és társas-
üzleti elszámolásokat, havi és órakönyve-
lést, adóügyek ellenőrzését. Lapunk elő-
fizetőinek 25%-os kedvezmény cíztosítva!

FŐSÖR

maláta pezsgő

DREHER BAKSÖR

Szabadszálláson

kitűnő rizling **bor** kisebb
és kadarka **ételekben is**
eladó

özv. Hangel Péternénél,
Fülöpszállási út

A bortörvény kivonat kiadó-
hivatalunkban 90 fillér,
miért veszi ügynököktől
2-3 pengőért?

Előfizetési ár:
Égész évre 16.- P
Félévre . . . 8.- P
M. kir. postatakarékpénztári
cíckeszámja száma 38990
A hirdetés díj mm-
ként 32 fillérelőre
fizetendő. Szöveg
két ennek duplája

FOGADÓ

MAGYAR VENDÉGLŐS

A "KORCSMÁROS" MELLÉKLETTEL

Szerkesztőség és
kiadóhivatal. Epest
VI, Aradi u. 11. sz.
IV. emelet 4. (Lift)
— Teréz körútnál —
Tel.: Aut. 188-98
Lap megjelenése
minden hó 1-én és 15-én.

Vendéglősök és Korcsmárosok Országos Egyesülete és a Budapesti Korcsmárosok Szakosztálya hivatalos közlönye
A fogadós-, vendéglős-, korcsmáros és kávésipar, idegenforgalmi, borgazdasági és pincérerdeket képviselő lap

Amire nincs és amire van pénz

Vidéki kartársaktól egyre kapjuk a leveleket, amelyben arra nézve kérnek felvilágosítást, hol lehetne telekkönyvi biztosíték és méltányos kamat mellett kölcsönt kapni? Vidéken a különböző sallangok hozzászámításával, 16—20 százalékra lehetne kölcsönt szerezni, már pedig ily magas kamat csak a tönkremenéshez vezet. Sajnos, valami vizsgáztató felvilágosítókkal nem szolgálhatunk. Az úgynevezett kisipari kölcsönből vendéglősnek, korcsmárosnak nem adnak, vagy csak kivételesen, a rendelkezésre álló tőkéből csak oly iparosoknak adnak kölcsönt, akik „javakat termelnek”, mondják. De a kézműiparosok sem igen részesülnek ilyen kölcsönből, mert ingatlanfedezet nélkül senkinek sem adnak. Most olvassuk, hogy — a választások előtti — az egyik képviselőjelölt azt a javaslatot tette, hogy mivel a mai kihitelezési feltételek mellett azok a kisiparosok, akiknek nincs ingatlanuk, vagy ingatlanlannal rendelkező kezesük, nem részesülhetnek hitelben, létesítsen a főváros tartalékalapot, hogy ezáltal azok az iparosok is hozzájuthassanak kölcsönhöz, akiknek csak műhelyük és berendezésük van.

Nehéz probléma fedezet vagy egyéb biztosíték nélkül köz- vagy magánpénzből kölcsönt adni. A törvényhozásnak legelső feladata volna, hogy a kis üzletemberek, iparosok, vendéglősök s korcsmárosoknak olesó hitelnyújtással segítségére sietni. Ezzel csak az állampénztár bevétele gyarapodna, mert a legtöbb üzletes, aki kölcsönt akar felvenni, elsősorban a nyomasztó és késedelmi kamattal lavinaszerű növekedésű adótervezését akarja rendezni. Így tehát a kincstár jelentékeny bevételhez jutna.

Erre azonban nincs pénz, de más és igazán nem közérdeket szolgáló konvertálási kölcsönre van.

A választások előtt mégis módot találtak, hogy ilyen kölcsönre 7 millió pengőt előteremtessenek. Hogy honnan vették a pénzt, arról az alábbi kis hír, amit az egyik lapból átvettünk, így számol be:

Családi házépítés helyett ipartestületi konverziókra fordítják a Láb-kölcsönöket. A kormány tudvalegőleg elhatározta, hogy az ipartestületi tör-

vény módosításával kapcsolatban rendezni fogja az egyes ipartestületek székházait terhelő súlyos kölcsönök ügyét is. Minthogy a kormánynak egyelőre pénzügyi feleslegei nincsenek, úgy döntöttek, hogy azt a közel 7 millió pengőt, amely az Országos Lakásépítési Hitelszövetkezetnek még rendelkezésére áll a családi házak építésére annakidején erre a célra kiharított 30 millió pengőből, erre a célra fordítják.

A kormány erre vonatkozólag már meg is állapodott a Lakásépítő Hitelszövetkezettel és most össze fogják hívni a szövetkezet közgyűlését, hogy az igazgatóság erre vonatkozólag a szükséges felhatalmazást megkapja. Családi házak építése helyett tehát kölcsönkonverziókra fordítják a pénz nagy részét. *Helyes ez?*

A családi házépítés előmozdítására létesült hitelszövetkezet a következő feltételekkel konvertálja a hitelle — de minden esetben *nem közszükségletet szolgáló* — épített ipartestületi székházadósságát:

A budapesti pénzüntézetek által alakított Országos Lakásépítészeti Hitelszövetkezet hajlandóan nyílakozott arra, hogy az ipartestületi székház-kölcsönöket huszévi lejáratú 7%-os kamatozású kölcsönökre konvertálja. A kölcsönöket az Országos Lakásépítési Hitelszövetkezet 90%-os árfolyamon nyújtja az évi törlesztés és kamatteher a 0,24% kezelési jutalék betudásával együttesen a névérték 9,6%-át teszi. *A kereskedelemügyi miniszter az annuitáshoz évi 2%-os hozzájárulást vállal,* aminek folytán az ipartestületek évi terhe a névérték 7,6%-ára csökken.

Egy másik tudósítás arról számol be, hogy újabban nagy kereslet van a LÁB kölcsönök iránt és azt mondja:

Nagy a kereslet újabban a LÁB-kölcsönök iránt. A 30 millió pengős családi házépítési állami hitelkontingens nemsokára teljesen igénybe lesz véve. Eddig a LÁB 22 millió pengő építési kölcsönt szavazott meg, melyben benne van az az összeg is, amelyet a pénzügyminiszter az ipartestületi székházak adósságainak konvertálására engedélyezett. A LÁB kölcsön kamata fix 7 százalékban van megállapítva, minthogy a kamat az akció egész tar-

tamára változatlan és független a kamatviszonyok alakulásától, természetesen, hogy a nagyközönség most, amikor a bankkamatláb is 7 százalék, sokkal inkább igénybe akarja venni a LÁB kölcsönöket, mint akkor, amikor a bankkamatláb 5 és fél százalék volt. Erőteljesen fokozza a LÁB kölcsönök igénylését az is, hogy a bankráta nem-tam további emelkedése folytán is a LÁB kölcsönök kamatlába változatlan marad. Kicsit fureszáljuk, hogy csak „újabban” van nagy kereslet, pedig erre a kölcsönre igen sokan tartottak igényt — csak nem kaptak. Pedig a LÁB-kölcsön azt a célt kívánja szolgálni, hogy előmozdítsa kis egzisztenciák családiház építését és így munkaalkalmat teremt. Uglátszik mentgetni kívánják magukat, hogy 7 millió pengőt az eredeti céltól eltérően kiadnak, holott evvel nem csökkentik a munkanélküliek számát.

Családi házak építésére átlag 8—15 ezer pengő kölcsönt igényelnek. Hét millió pengővel hány családi ház építését lehetett volna biztosítani?

7 millió pengő kölcsön után az annuitáshoz 2%-os hozzájárulás — igen tekintélyes évi járadék — közpénzből!

SÖRÜGY

Budapest, 1931 június hó 24-én.

Folyó hó 22-én a sörgyarak megbízott igazgatóival folytatott újabb tárgyalások végső eredményét a következőkben közöljük:

Budapest környékén a 12 fokos sörök ára hektoliterenként, a korábbi 60 pengős ár helyett, 56 pengő, házhoz szállítva, a forgalmi adó betudásával.

Az ugyanilyen foktartalmú világos palacsörök árát 100 palackonként 4 pengővel mérsékeltek a sörgyarak, úgy, hogy a 12 fokos, 0,45 liter ürtartalmú palacsörök ára, házhoz szállítva, 100 palackonként 42 pengő.

Ugy a 12 fokos, mint az erősebb foktartalmú hordósörök árából, a sörgyarak az év végén csoppsör címén 1%-ot fognak megteríteni és arra kötelezték magukat, hogy hordósörvevőknek a sör hűtéséhez hektoliterenként 50 kg ingyen jeget szállítanak.

Közöljük továbbá, hogy azon hordósört kimérő kartársak, akiknek a folyó

évi hordósörfogyasztásuk meghaladja az 1930. évi hordósörfogyasztásukat. A hordósör többletkvantuma után az év végén 10%-os prémiumban részesülnek.

A 14 fokos sörök ára változatlan maradt, bár ennél a minőségénél a fuvardíj elengedését ismételtlen kívántuk. Azon körülmény, hogy csak a 12 fokos sörök ára lett olcsóbb, készítette a kartársak tekintélyes részét, a sörgyárak állítása szerint arra, hogy a 12 fokos sörök kimérésére áttérjenek!

A vidéket illetően a sörgyárak megbízottai kijelentették, hogy a 12 fokos sörök árát a raktárosok bevonásával sikerült oly mértékben leszállítani, hogy az a legtöbb vidéki körzetben és városban megértésre talált. Ha előfordulna a vidéken még olyan hely, ahol a sörügy rendezve nem lenne, vagy ahol sérelmek fordulnának elő, úgy ígéretet tettek, hogy azokat sürgősen el fogják intézni. A sörgyárak igazgatói újból hangsúlyozták, hogy a vendéglősök üzleti dolgaiba nem avatkoznak bele, vagyis minden viszontelárusító vendéglős ügy mérheti ki a sört, ahogy akarja. Tehát valótlán szerintük az az állítás, hogy a sörfőzők vagy azok megbízottai a kiméretet arra kényszerítették volna, hogy a sörarat leszállítsák, illetve a kiméresi árat limitálták volna.

Felhívtak bennünket, ha mégis előfordulnának olyan ügyek, amelyeket a kartársak a vidéki raktárosokkal elintézni nem tudnának, úgy értesítsék az Országos Egyesületet, kinek közbenjárására a jogos sérelmeket a gyárak el fogják intézni.

A sörgyárak megbízottai újból kijelentették, hogy *vevővédelmi és rajonizációs rendszer nincsen, vagyis mindazon kartársak, akiknek a sörgyárakkal szemben szerződéses viszonyuk nem áll fenn és tartozásuk nincsen, annál a sörgyárnál szerezhetik be sörzsűségüket, amelyiknél akarják.*

Klöcker intézőbizottsági tag arra kérte a sörgyárak megbízottait, hogy a sörgyárak rektifikálják a napilapokban megjelent azon híreket, hogy a sör olcsóbb lett. A gyárak megbízottai kijelentették, hogy ezirányú kérelemnek annál kevésbé tehetnek eleget, mert a sörgyárak nem adtak közre a napilapokban olyan cikkeket.

A sörgyárak megbízottai kijelentették még, hogy a mai nehéz gazdasági viszonyok következtében továbbmenő engedményeket nem bírnak nyújtani. Ezt a t. Kartárságnak tudomására hozzuk.

A Vendéglősök és Koresmárosok Orsz. Egyesülete elnöksége.

**Beszerezte már
a Korcsmai hitel
eltörléséről szóló
új plakátot**

Hajókirándulás Leányfalura

A „Vendéglősök és Koresmárosok Országos Egyesülete” f. é. július hó 9-én Leányfalura hajókirándulást rendez. A kiránduláson részt vehet minden vendéglős és koresmáros családtagjával, valamint az általuk meghívott vendégek. A kirándulás külön hajón történik és a menettértijegy személyenként 1 pengő 50 fillér, gyermekjegy 80 fillér.

A hajó indul:
Budapestről az Eötvös-téri MFTR hajóállomásról: d. e. 9 órakor, a Pálffy téri hajóállomásról d. e. 9 óra 10 p.-kor. Újpestről délelőtt 9 óra 25 perckor, Római fürdőnél d. e. 9 óra 50 perckor, Szentendréről d. e. 10 óra 40 perckor, Erkezés Leányfalura d. e. 11 óra 20 perckor.

A hajón saját büffé! Kitűnő zene!
Leányfalun megérkezés után, a csomagok elhelyezése Keczéri Róth Ist-

ván vendéglőjében, utána fürdés a bekerített dunai strandfürdőben, kirándulás az erdőben. Délután két órakor ebéd Keczéri Róth István vendéglőjében, ahol a kirándulók a magukkal hozott élelmiszert elfogyaszthatják, de ettől függetlenül étlap szerint is étkezhető. Polgári árak!

Ebéd után fürdés, kirándulás, tánc, kuglizás és más szórakoztató játékok. Visszautazás kedvező idő esetén Visegrád, Nagymaros, Vác érintésével a nagy Dunán.

A budai kirándulókra való tekintettel a különhajó a Pálffy-téren is kiköt.

A kirándulójegy előre váltandó és pedig a pestkörnyéki vendéglős és koresmáros ipartársulatok vagy szakosztályok elnökeinél, továbbá Budapesten a „Fogadó” szerkesztőségében VI. Aradi u. 11. szám alatt.

Franciaországban is sok a bor, de azért nem kótyavetyélik el, nem engedik meg a borbafuzást és a termelők sem mérik azt.

Nemesak Magyarországon, hanem más bortermező államokban is válságos helyzetben vannak a bortermezők. Nincs export, esőkent a belfogyasztás ennek következtében nincs a bornak megfelelő ára. A magyar szőlőtermelők vezetői: a Társaskör és a Magyar Szőlőtermelők Országos Egyesülete a borfogyasztási adó erős mérséklésével vélik a belfogyasztást jobban fokozni másrészt termelők kiméresi engedélyekkel és a borbafuzást hallgatag türelmével gondolják a szőlőtermelők segítségét. Már többször volt alkalmunk arra rámutatni, hogy nem ez az a panacea, amellyel a szőlősgazdáknak segíteni lehet. A bortermezői kimérésekkel és borbafuzással a termelők maguk nyomják a borárakat. Mert akkor, mikor a termelő kiméresi helyiségében — tehát mérsékelt rezsi és boritaladó mellett — 60 fillérért mérik ki az állítólagos termésüket, mit kérhetnek akkor a vendéglős-koresmárostól a termelők, aki ab pince akar bort venni?

A francia bortermezők érdekeit tehát nem olyan elhibázott módon akarják védeni, sem a termelők, sem a kormány nem akarja egyoldalú protekcionizmussal a bortermezők főbb vásárlóit a vendéglős-koresmárosokat és borkereskedőket „kikapcsolni” és anyagi romlásnak kitenni. A francia kormány a bortermezők hóna alá nyúl és segítségükre siet, de nem a hivatásos italmérők rovására. S ezzel a helyes elgondolással mindkettőjükön segít: nem tűri, hogy a bor elértekteledjen és nem tűri, hogy anyagilag erősebb kezűek potom pénzért összevásárolják a megszorult termelőtől a bort és a többi italmérők rovására dömping árban kimérik.

Hogy milyen túltermelés van Franciaországban a bort illetően és hogy ott is esőkentek az árak, kézzelfogható bizonyítékkal szolgál az a törvényjavaslat, melyet a francia kormány most adott be a Kamarába. Az első, hogy tilalmat állapít meg új szőlőkültetésére vonatkozólag. Öt évig nem lesz szabad Franciaországban friss tőkét ültetni. Másodszor minden termelőnek be kell mutatni szüretének az eredményét és bejelenteni, hogy mennyi bort szándékozik eladni, kinek és mennyi árért? A tranzakció csak hatósági jóváhagyás után lesz végrehajtható. Harmadszor, a borkereskedőknek minden vételt előzetesen be kell jelenteni a tulajdonosok által választott szindikátusnak. Ez meggátolhatja az eladást, ha az árat igen alacsonynak találja, mely esetben a termelőnek előleget ad az árjárás. Az állam egy milliárd frankot fog ezen célból rendelkezésre bocsátani a szindikátusnak. Amint méltóztatnak látni, a francia kormány igen energikus módon igyekszik gátat vetni a bor elértéktelenítésének. Azért volt szükséges efféle intézkedésekre, mert az utóbbi időben rohamosan szaporodtak a szőlőültetések Északafrikában. Magában Tunisban 40.000 hektár új szőlő keletkezett, minek következtében ez a gyarmat az utolsó évben 10 millió hektoliter bort produkált. Az anyaország félti a nagy bőség folytán a borárak hirtelen való esését.

Nem volna jó, ha e részben a franciáktól tanulnánk?

Az 50–100 filléres kiméresi ár nem érdeke a bortermezőnek, de nem érdeke a vendéglős-koresmárosnak se. Az államnak meg éppen nem! Megélni ebből az árból éppen nem lehet.

Mit mond a szegedi kereskedelmi és iparkamara évi jelentésében iparunkról, a borról, sörről és pálinkáról?

A vendéglős szállodásipar köréből kizárólag csak panaszok hallatszanak. A forgalom tendenciája hanyatló, az éttermek és kávéházak üresek és látogatottságuk főleg csak szombatra, vasár- és ünnepnapokra szorítkozik, ilyenkor is azonban a fogyasztás minimális. Ezzel szemben a közterhek és az általános rezsi állandó teher gyanánt nehezdednek a szakmabeli üzemekre. A vidéki szállodák nagyon erősen érzik, hogy a rossz gazdasági helyzet következtében a kereskedelmi utaztatás megcsappant: a sok helyütt beállított autóbúzforgalom az utazókra nézve lehetővé teszi, hogy székhelyükre még aznap este visszatérjenek.

A borüzletben is éreztették hatását. Az igazság és tárgyilagosság kedvéért meg kell azonban állapítani, hogy tekintettel egyrészt úgy az 1929, mint 1930-as évfolyamok kitünő minőségére, másrészt az olesó árakra, más szakmákhoz viszonyítva a borkereskedelemben elég tűrhetőek voltak az állapotok. Tekintettel a magas sörárakra és ezzel szemben az olesó borárakra a sörkonzum rovására, a borfogyasztás nem csökkent az előző évekhez képest.

A kereskedő és termelői részről évek óta hangoztatott azon kívánság, hogy a borfogyasztási adót a kormány eltörölje, vagy csökkentse, az elmúlt évben sem talált meghallgatásra és bár számtalan anketon hangoztat el újból a magyar borgazdaság ezen legnagyobb kerékkötőjének kiküszöbölése, a megoldás egy lépéssel sem jutott előbbre. Az 1930-as év 5 millió hl-re becsült termése értékesítésének a kulcsa pedig egyedül a borfogyasztási adójának a

minimumra való csökkentése. A literenkénti 19 filléres borfogyasztási adó nem állandósulhat akkor, amikor egy 12 Malligandos bor 13-14 fillérért kapható egyes termelő helyeken. Jól tudjuk, hogy a borfogyasztási adó kérdése szorosan összefügg a városi és községi háztartások rendezésének ügyével és ezek a mai nehéz viszonyok mellett egy lényeges bevételi tételtől nem mondhatnak le, mégis a borfogyasztási adó ügye az egész magyar borgazdaság érdekében sürgős és gyökéres rendezést követel.

A szeszkereskedelem igen erősen visszafejlődött. Egyedül Budapesten 20 szeszkereskedő rum- és likőrgyáros szüntette be működését és a vidéki szeszkereskedők is lényegesen megcsappant üzleti forgalommal dolgoztak. A szük keretek között mozgó kereseti lehetőségek mellett a fogyasztók inkább az olesóbb bort fogyasztják a kartelek által szabályozott még mindig igen magas áron forgalomba hozott gyümölpálinkák, rum és likőrök helyett.

A sörüzlet a legerősebb visszacsúszást mutatja. Ha a kartelekbe tömörült sörgyarak nem változtatnak áreszkeltéssel elzárkozó üzletpolitikájukon, ez a még néhány évvel ezelőtti eredménytel folytatott üzletág egyáltalán nem lesz számottevő.

A Kamara megállapításai az elmúlt évre vonatkoznak. A sörgyarak üzleti politikája többszöri tárgyalások után sem változott, így a vendéglősök koresmárosok továbbra sem ambicionálják a sörmérést.

Fertály szövetség

A mostani Felsőmagyarország egyik nagyobb városából írják nekünk: Felhívták figyelmemet a most újonnan alakulni szerető tisztántúli szövetségre. Azt kérdezték tőlem, hogy van-e erre szükség? Ugy gondolom helyesnek, hogyha erre a kérdésre rövidesen a „Fogadó”-ban adom meg a választ.

Miképp más város kartársai is velem közölték, nekem is az a véleményem, hogy erre a tisztántúli vendéglős és koresmáros szövetségre nincsen szükség. Szervezkedésre, szervezetre szükség van, de felesleges szervezetekre nem. Aki az ipari szervezkedés abecéjével tisztában van, az tudja, hogy vannak helyi szervezetek és országos jellegűek. A helyi szervek az ipartársulatok, szakosztályok, szakegyesületek vagy szakcsoporthoz tartoznak. Ezeknek feladatát a működési köre tagjainak ipari érdekeit védeni, előmozdítani stb. oly feladat, amelyet a helyi és elsőfokú hatóságoknál, ha arra szükség volna, elintézhetnek. Az országos jellegű szervek feladata már nagyobb és az álta-

lános ipari érdekekre nézve fontos. Az országos szervek mindannyian a fővárosban székelnek. Azért székelnek azok Budapesten, mert ott van a törvényhozás, a minisztériumok és minden hatóságnak a legfelsőbb fóruma. Amíg a helyi szervek többnyire helyi jellegű ügyekkel foglalkoznak, csak fontosabb és nagyobb ügyeknél fordulnak egyes esetekben támogatásért az országos szervezethez, addig az országos szervek az utóbbiak mellett az ipari érdekeben olyan munkálkodást fejtenek ki, amely nemcsak helyi, hanem országos érdekű. Megállapítani, hogy ez vagy amaz a rendelté sérelmes az iparunkra, vagy szerzett tapasztalatok után megállapítani, hogy egyik vagy másik törvény, amely a szakmára vonatkozik, módosításra szorul. Megfelelő módon és formában annak megváltoztatása érdekében előterjesztést tenni, azt bőven megindokolni stb. Tehát az országos szervek munkája átfogó s minden kartárs érdekeit szolgáló. Ezek után kérdem, mi szükség van akkor a regionális szövetségre? A kisvárdai, mátészalkai vagy miskolci

érdekeket Debrecenben jobban fogják tudni megvédeni, mint — ha szükség van arra — az országos szervek Budapestben?

Vagy azok elintézésére majd Debrecenből felmennek Budapestre? Ugy tudom a debreceni kartársaknak egy igen nagy sérelmük van: a városi koresma és pálinkamérés, ezt a sérelmüket már évek óta folyó munka után nem sikerült nekik orvosoltatni, hát hogyan akarják majd akkor a többi „tisztántúli” hasonló sérelmeket megszüntetni? Azt mondják, hogy a sörkérdésben egységes álláspontot akarnak elfoglalni. Május havában a fővárosban voltam s részt vettem mind a két sörügyben tartott országos nagygyűlésen. Meg kell állapítanom, hogy mind a két gyűlés egységesen, azt lehetne mondani egyformán, foglalt állást a sörkérdésben: és csak temperamentumbeli eltérések voltak. De a debreceni kartársakat sehol sem látam, pedig a Hajózási Clubban egyenesen érdeklődtem az ottani kartársak után. A túladózás ellen az országos szövetség már igen szép beadványokat szerkesztett — hiába, más szakmabeli érdekeltségek is ugyanezen eredménnyel. Az említett 21 pontot annak idején a Szövetség közgyűlésén Keszev elnök felolvasta, de hozzáfűzte, hogy azok közt nincs olyan pont, amely még nem volna az országos szerv programjában.

Ehhez hasonló mozgalmat pár évvel ezelőtti Szegeden is akartak kezdeményezni, de megfontolás után abbahagyták a munkát. Azt mondták, ők nem parcelláznak. Az osztályorsjegy nélkül vannak egész fél, negyed és nyolcad sorsjegyek. Az ipari szervezeteknél csak egész szervezeteknek szabad lenni.

Az országos szervezetek nem személyek egyesülete, nem egyéni ambícióknak a kielégítésére alakult egyesületek, hanem az ország minden részéből hozzá befutó panaszoknak letéteményesei, ahol nem egyének állnak őr, hanem tulajdonképpen őr áll az egész magyar fogadó, vendéglős és koresmárosság fenésége nagy ereje.

Erre tisztántúli szövetségre nincs szükség, úgyszintén nincs szükség debreceni városi vendéglőre és pálinkamérésre. Először ezek megszüntetésére kell harcolni, míg ez meg nem történik, még a debreceniek sem lelkesednek — a tisztántúli szövetségért!

Különféle közlemények

A választások után felkerjünk

azon fizetelt előfizetőinket, kiknek előfizetése most lett esedékes, vagy kik egyébként még hátralékban vannak az előfizetési díjjal, sziveskedjenek a már megküldött postabefizetőlapon az esedékes összeget beküldeni. Azoknak, kiknek az előfizetése most járt le, postabefizetőlapot külön küldünk. Hátralékos előfizetőink az esedékes előfizetésük kiegyenlítésére nézve több ízben levél és levelezőlap útján nyertek figyelemztetést arról, hogy az elmaradt előfizetést sziveskedjenek beküldeni. Kérjük tehát a megküldött postabefizetőlapon feltüntetett összeget sürgősen beküldeni.

Gyászülés Glück Frigyes emlékeztetése.

A magyar vendéglős és szállodás társadalom — mikép azt már jeleztük — június 15-én néhai díszelnökének, Glück Frigyesnek emlékére gyászülést tartott, amelyen Keszey Vince elnökölt, akinek megnyitóbeszéde után Gundel Károly méltatta elsőnek Glück Frigyes érdemeit, felsorolva alkotásait, többek között a Stefánia-gyermek-kórházat, a vendéglős szakiskolát, az Országos Szállodás és Vendéglős Szövetséget és még számos más intézményt. Utána dr. Kritsfalussy István beszédében rámutatott arra, hogy Glück Frigyes alapította meg a magyar vendéglősök és szállodások tanonciskoláját, melynek vezetésében mindvégig tevékenyen résztvett. Liebenritt Károly, a szakiskola III. éves növendéke elszavaltta Juhász Béla tanár alkalmi költeményét. Löhnert Mátyás mint gasztronómust méltatta Glück Frigyes, aki maradandó értékű művet írt és adott ki saját költségén. Csik József titkár emlékbeszédében azt hangoztatta, hogy a Szállodai és Éttermi Alkalmazottak Nemzetközi Genfi Szövetségének az elhunyt volt a legnagyobb támasa. Az ő elhunytával a szövetség legnagyobb mecénását veszítette el. A gyászülés az ipartestületi elnök zárószavával ért véget. Az ipartestület díszterme és a hozzácsatlakozó terem zsufolva volt a megjelent kartársaktól.

A budapesti szakirányú pincéertanonciskola évrőre ünnepélye.

A Budapesti Szállodás és Vendéglős Ipartestület által fenntartott szakirányú tanonciskola most tartotta ezévi záróvizsgáját. Kritsfalussy István igazgató vezetése alatt. A kukták és borfiúk nagy szakértelmet sajátítottak el rövid néhány esztendő alatt, úgy a könyvvelben, mint a gépirásban, valamint a szakácsművészet és borászat terén. Keszey Vince elnök és dr. Kritsfalussy István igazgató átnyújtották a megjutalmazottaknak a különféle ösztöndíjakat. A 200 pengős jutalomidjat és a kereskedelmi kamara ezüstérmét Schrettnuer Ernő, a másik 200 pengős jutalmat Mikó Gábor kapta. Kiosztot-

tak ezenkívül még 4 darab 25 pengős jutalmat, a portások egyesülete által felajánlott két darab ezüstórát és 20 nagyértékű szakácstudományi könyvet. A két 200 pengős jutalmat nyert tanulót Párisban már álláshoz is juttatták. A záróvizsgán, amelyen igen sok érdeklődő kartárs vett részt, a hatóság is képviseltette magát és mint minden évben, a francia követség ki küldötte is részt vett.

Ez alkalommal meg kell állapítanunk, hogy a szakirányú iskola örvendetesen fejlődik, ami az ipartestületi áldozatkészségen kívül a tanári kar buzgóságának is köszönhető. Az ipartestület vezetését azonban ezúttal arra kívánjuk felhívni, hogy ajánlatos volna a szakelődők utánpótlására is gondolni. Bécsben a Kurrentgasseben és célból minden évben egy néhány hónapos tanfolyam van, amelyen önként jelentkező szakmabeli intelligens egyéneket szaktanítói kiképzést nyernek és ahol sikeres vizsga után azok szaktanítói oklevelet is kapnak. Ilyen kiképzett szakpedagógusokban vidéken is hiány van s sok esetben ezen műlik is új szakirányú iskola létesítése.

Házasság.

Zsugyel József debreceni vendéglős oltárhoz vezette Sajtos Sándor otáni kereskedő leányát Erzsikét.

Panázt Antal budapesti vendéglős és Jóó Gyula szegedi hentesmester leánya, Juliska a múlt hóban házasságot kötöttek.

Hogyan kell egy államtitkár képviselőjelöltnek programbeszédet mondani?

Egy nagyobb vidéki városban államtitkár volt a képviselőjelölt. Úgy lát-szik a képviselőjelölt is azt tartja, hogy Demosthenesnél szebben beszél a tett. Azt írja az egyik helyi lap, hogy a képviselőjelölt programbeszédében nem a szavak játékaival, frázisokkal akart hatni, egyszerű de mélyeséges tartalmú szavakkal nem a szívhez szólt, az érzék beszélt. Elmaradtak a fantasztikus ígéretek. Nem ígért, jelentette. Láttam a nagy munkanélküliséget, elrendelem, hogy a rendelkezésre álló fedezettel a tudószanatórium munkái azonnal megindíttassanak. Láttam a reáliskola szomorú helyzetét, interveniáltam, a párhuzamos osztályok felállításáért és mert láttam, hogy ezekre okvetlen szükség van, a fedezetet előteremttem, az osztályok engedélyezve vannak. Attekintetem a szerződéseket, a mely alapján az állam köteles pótolni a reál- és kereskedelmi iskolát, ezek forszírozásával az államot nem egy kultúrzsükségletnek sürgős kielégítésére fogom szorítani, hanem egy régen lejárt szerződésbeni köteleesség teljesítésére. Láttam a bíróságok abszurd elhelyezkedését. Tehát kijelentem, hogy az igazságügyi palota fel nem épül. Az államtitkár kijelentései imponáló! Vajjon azt is látta, hogy a bortermelők bora eladatlanul a pincében

van, a vendéglők és koresmák konganak az üreségtől — de a magas vélemezett italmérséi illetékeket és magas közterheket ennek dacára kötelesek fizetni? Láttá-e azt is, hogy a jogosítványokkal el nem látott egyének adózatlanul batyuzák a bort az arra hivatott italmérsők romlására? Láttá-e azt is, hogy a háború után 13 évvel az egyik vasútvonal begyepesedett és a síneket a rozsdá eszi? Ezt is illene látni és azután cselekedni! Vagy ez talán a legközelebbi választásra van rezerválva?

A debreceni pincérszakiskola vizsgája.

Június 16-án tartották meg szép sikerrel a pincérszakiskola vizsgáját, a melyen igen szépszámú közönség jelent meg. Jelen voltak dr. Csűrös Ferenc tanácsnok, Varjassy Imre ipar-testületi elnök, dr. Torday Balázs iparkamarai titkár és Németh Nándor szakiskolai gondnokon kívül a szakosztály igen sok tagja. A vizsgaünnepséget Németh Nándor nyitotta meg szép szavakkal, majd Pólszter Adolf igazgató vezetése alatt lefolyt a vizsga, amelyen a tanulók szép tudásról és előmenetelről tettek tanúságot. Általában feltűnést keltő szép tudást mutattak ki a tanulók a számtanban, Európa s Magyarország földrajzában és a szakmához szükséges nyelvi ismeretekben. A vizsga után Németh Nándor köszönetet mondott az erkölcsi és anyagi támogatásért Debrecen városának, az ipar-testületi elnöknek és az iparkamarának. Buzdító beszéde után kiosztották a jutalomdíjakat. Szakkönyveket kaptak: Fülöp Ferenc, Vas Sándor, Erdős János, Török Gyula, Mező László és Boros József, míg a sörkezelésben jártas tanulók tekintélyes készpénzjutalmat osztottak szét. A tanulmányokban elért eredmények elsősorban Pólszter Adolf igazgató, azután munkatársai, Kiss Gyula szaktanár, Földes Elemér és Szabó Kálmán tanárok lelkiismeretes és odaadó munkáját dicsérik, akiknek fáradságos működését Németh Lajos, a szakosztály ügyvezető alelnöke lelkes szavakkal köszönte meg és hangsúlyozta, hogy ennek a vizsgának sikere megmutatta, hogy a szakosztály nem hiába hoz nagy anyagi áldozatot a szakiskola érdekében és erőt fog adni az elnökségnek arra, hogy a szakiskolát minden felozlatási kísérlettel megóvjá.

Miskolci sör-események

cím alatt előző lapszámunkban a Miskolcon megjelenő „Reggeli Hírlap” nyomán egy nyíltíri nyilatkozatot közöltünk. Ehhez a nyilatkozathoz azt a reflektiót fiztük, hogy az a bevő, ki nem tartozik a sörgyárnak, sem szerződésileg nincs lekötvé, ott vásárolhat sört, ahol akar. Most arról értesültünk, hogy a nyíltírező kartárs — nem szabad bevő.

Igy talán még sem helyes a bort hirdetni.

Egy szegedi borkereskedő cég ilyen

szövegű hirdetést tett közre: Bort vendéglősök és korcsmárosok részére angró ár. Eljegyzési és lakodalmi borok olcsón beszerezhetők. Ezek után következik a cím. Nem volt időnk a szegedi kartársak véleményéről az üzleti szisztémáról beszerezni, de úgy gondoljuk, hogy olyan borkezeseknek, aki vendéglősöknek és korcsmárosoknak akar nagyban — miért mondják ezt a szinmagyar Szegeden „angro?” — bort eladni, az ne kívánjon magánfeleknek olcsó áron borüzleteket kötni. A magánfelek eljegyzésre, lakodalomra majd a vendéglősnél vagy korcsmárosnál szerzik be a bort. Vagy a hivatásszerű italmérővel akar üzletet csinálni, vagy magánfelekkel. Kettőikkel egyszerre nehéz lesz.

Halálozás.

Millinger Máté békásmegyeri vendéglős rövid szenvedés után június hó 12-én elhunyt. Nagy részvétellel tették, a Pomázjárásí Vendéglős Csoport a temetésen Schieszl Konrád elnök vezetése alatt küldöttségileg képviseltette magát.

Kneffel József németujvári vendéglős neje, szül. Karner Franciska június hó 20-án elhunyt.

Dobrai János szállodás a megszállott Muraszombaton június hó 19-én szerencsétlenség folytán 68 éves korában elhunyt. Az elhunyt kartárs a békeévekben a vendéglősipari mozgalmakban Muraszombaton és járásában nagy szerepet játszott. Feleségén szül. Kirnbauer Terézen kívül nagy rokonsága, köztük dr. Sömén Lajos ottani ügyvéd gyászolja a tragikus körülmények közt meghalt népszerű kartársát.

a betegnek. A töltött káposzta az étel-
lek fejedelme, ámde betegének egy-
időre fel kell hagynia ezen nagyszerű
magyar étellel, amíg gyomra olyan
egészséges lesz, hogy újra töltött ká-
posztát ehet. Másodszor: gyomorron-
tása következtében nyilván gyomor-
sav túltengésben szenved a beteg. A
beteg ne gyarapítsa azt a bor savával,
hanem közömbösítő italt igyék: sert.
Gáspár mester még nem tudta, amit
ma minden medikus diák tud, hogy a
serelésztő gombái, a serelésztő-bakté-
riumok közömbösítői a gyomorbelhuzal
kórokozó bacillusainak, de ösztönösen
megérezte. Látta a hatást anélkül, hogy
magyarázni tudta volna, tehát egyszé-
rűen minden indokolás nélkül alkal-
mazta: a gyomor-eredetű bacillusos
furunkulózis gyógyítására sert itatott
betegével ide s tova négyszáz eszten-
dőkkel a mai söreresztő-gyógymód
előtt. Harmadszor: azt javallja, búza-
kenyér helyett egyék betege priznyá-
kot. A priznyák durva őrlésű derecke-
nyér, a mai modern, zabderceből és bú-
zako:pából készülő, lyukacsos, száraz,
minden orvos által gyomorbetegeknek
rendelt Graham-kenyér főtése.

Tudományos nyelven szólva, Gáspár
mester idült gyomorrontásos betegét
egyidőre eltiltja a zsíros, savas, sava-
nyú töltött káposzta evésétől, a savas
borivástól, sörrel öli s lyukacsos Gra-
ham-kenyérrel szivatja fel a beteg gyom-
or bacillusait.

Modernebbül és intelligensebbül még
akkor sem gondolkozhatott volna Kő-
rösi Szegedi Gáspár Doctor úr, ha
mindezt nem 1562-ben, hanem 1931-ben
eselekszi vala.

Bevilaqua-Borsódy Béla dr.

Gasparus Fraxinus Zegedinus Magister Artium et Doctor Medicinae a magyar serről 1562-ben

Takáts Sándor, a tudós piarista, a
16. és 17. század legmagyarabb vonat-
kozásainak önálló, úttörő kutatója és a
magyar serfőzés történetének első mű-
velője kutatta fel a magyar orvoslás-
történetnek egyik legértékesebb té-
nyét, Gáspár mesternek orvosi műkö-
dését.

Gáspár mester alkalmasint körösi
származású, szegedi születésű volt.
1551-ben a padovai egyetem akkori vi-
lághírű orvosi fakultásának diákja,
hatalmas nádornak udvari orvosa Lé-
ka és Sárvár váraiban. Orvosi műkö-
dését 78 sajtákező leveléből ismerjük
meg.

Leveleiből kitetszik, hogy megfigye-
lő, kutató, gondolkodó ember volt.
Nyoma sines azokban kora bolondos,
ördöggel cimboráló titkosságainak,
babonáinak. Tudományos növénytan
kutatásokat végzett, a magyar orvosi
növénytan úttörője, aki albumába ma-
gyar gyógyító növényeket festegedett
le. Ragados betegségek esetére nem
kigyóbbort és nöstény medve epéjét
ajánlotta, mint kollégái, hanem tiszta-
ságot: vizet, szappant, kefét, füstöt —
a mai mérges gázokkal való fertőtle-
nítés őseit — és oltott meszet.

Tudjuk, hogy a pádovai egyetemen
már ebben az időben nagy becsülete
volt a már akkor valóban és joggal
modernnek mondható régebbi spanyol-
arab és spanyol-zsidó orvosi tudomá-
nyának. Ezek századokkal előzték
meg az európai orvostudományt. A
szívet, tüdőt és gyomrot hallgatták és
kopogtatták, vizeletet vizsgáltak és ál-
latokat boncoltak. Ezek után érthető

lesz Gáspár mesternek egy levele,
mellyel egy túltáplálkozásból származó
súlyos gyomorhujban szenvedő be-
teget olyan kúrara fogta, melyben a
magyarság Ázsiából magával hozott
ősi sere, a bozaser vitt döntő szerepet.

A bozáról eddig azt hitték, hogy csak
a magyarországi kúnok és palócok né-
pies sere volt és hogy azt kizárólag
köleskásából főzték eleink. Ma már
tudjuk, hogy Ázsia összes török és ta-
tárfajú, magyarral rokon népei bozá-
nak oly sert neveznek, mely kölesből,
árpából, búzából, vagy ezeknek bár-
mely keverékéből is, komlóval készült.

Gáspár mester betege nyilvánvalóan
gyomortúlterhelésben szenvedett. Ma
már tudjuk, hogy az ebből származó
bajokat nemesak túltáplálkozás okoz-
za, hanem az, hogy az egyszer vagy
többször elrontott, de különben egész-
séges gyomorban és belekben azonnal
és könnyen elszaporodnak a betegsé-
get okozó bacillusok. Ezek a bacillusok
hőrtüneteket is okoznak, melyeket
eleink sömörnek, vagy Magyar Beteg-
ségnek, Morbus Hungaricusnak ne-
veztek.

Ezután már értjük Gáspár Mester-
nek betegéhez írt levelét. Latinnal ke-
vert gyógyító javallata: Káposztáshúst
omittat, pro vino bibisset bozát, pro
pane comerisset priznyákat. Magyarul:
„Hagyjon fel a káposztás hússal,
bor helyett igyék bozaset és búza-
kenyér helyett egyék derecs korpás
kenyeret.” Ebben a néhány szóban ben-
ne van Gáspár mester ösztönös, józan,
a szeget fejen találó magyar logikája.

Mert elemezzük csak, hogy mit ajánl

**A szaklap fentartását
az előfizetésék
pontos beküldése
biztosíthatja.**

A jég iparszerű termelésének, gyűjtésének és forgalombahozatalának szabályozása.

A m. kir. kereskedelemügyi miniszter 137.103—XI. 1930. sz. a. a következő leíratot intézte kamaráinkhoz:

A jég iparszerű termelése, gyűjtése és forgalombahozatala nálunk eddigélig nincsen szabályozva s csak újabban próbálkoznak egyes városok azzal, hogy ezen a téren a közegészségügyi követelmények megóvásáról szabályrendelet alkotásával gondoskodjanak.

Mint hogy a kérdésnek szabályrendelet útján való szabályozása nem biztosítaná a kérdésnek egységes megoldását és a közegészségügyi szempontokból támasztandó követelmények általános érvényesítését, felmerült a szüksége annak, hogy ezt a kérdést az 1922. XII. tc. 58. §-ában kapott felhatalmazás alapján az érdeket miniszter urakkal egyetértően kiadandó rendelettel az ország egész területére kiterjedően szabályozzam.

A szabályozás keretei tekintetében a népjóléti és munkaügyi miniszter úr közegészségügyi szempontból az idezárt összeállításban foglalt követelményekre hívta fel figyelmemet.

Mielőtt a kérdés szabályozása tekintetében állást foglalnék, arra kérem a t. Kamarát, hogy a népjóléti és munkaügyi miniszter úr által felállított követelményeket főképpen a vidéki viszonyok szempontjából az érdeket körökkel tisztelesen megbeszélni s azok tekintetében véleményét nyilvánítani sziveskedjék.

A soproni keresk. és iparkamara kereskedelmi egyesületeinek, ipartestületeinek, úgyszintén műjéggyárainak meghallgatása után a miniszter felhívására a következő tartalmú véleményes jelentés előterjesztéssel válaszolt:

A jég iparszerű termelésének, gyűjtésének és forgalombahozatalának szabályozását, a szabályozáshoz fűződő közegészségügyi érdekekre való figyelemmel, részünkről is kívánatosnak tartjuk. A szabályozás, a közegészségügyi és a közgazdasági érdekeket helyesen összeegyeztető közéletű követésének, úgyszintén az egyöntetűségnek biztosítása céljából lehelyesebben véleményünk szerint is kormányhatósági rendelkezéssel történhetnének.

A közgazdasági érdekeknek a jég iparszerű termelése, gyűjtése és forgalombahozatala szabályozása során való figyelembevételére, nevezetesen pedig tülszemesen intézkedések vételének mellőzésére rendkívül nagy súlyt kell helyezniük nemcsak azért, hogy a szabályozatlanság állapotából a szabályozottság állapotába való átmenet közgazdasági életünkben zökkenőket ne idézhessen elő és példátlan nehézségekkel küzdő gazdasági életünkre elbírhatatlan terheket ne háríthasson, hanem azért is, hogy a szabályozás — épen a közgazdasági élet érdekeinek esetleges figyelmen kívül hagyása következtében — kitűzött céljának fordítottjához,

a közegészségügyi érdekek veszélyeztetéséhez ne vezethessen.

A jég forgalmának túlságos megnehezítése, a természetes jég használatának nyomban a jég iparszerű termelésének, gyűjtésének és forgalombahozatalának elsőbbségi szabályozása alkalmából való esetleges messzemenő korlátozása, avagy a jég árának a korlátozó rendelkezések hatása alatt bekövetkező emelkedése ugyanis a jéghasználat esetei számának csökkenéséhez vezethetne. Hogy pedig a jéghasználat, csökkenése egyértelmű volna a közegészségügyi érdekek sérelmével, azt felesleges bizonyítanunk. Elégnek véljük, ha pusztán arra utalunk, hogy a közegészségügyi szempontból nem teljesen kifogástalan jégnek hűtési célra való használata kisebb rossz, mint az volna, ha az élelmiszerkereskedők (iparosok), sőt háztartások a jég nehéz megszerezhetősége, vagy árának magasága következtében arra kényszerülnének, hogy pl. a gyorsan romló élelmiszereket is — főként a nyári hőség idején — hűtés nélkül tárolják. A hűtés nélkül történő tárolásnak ugyan is igen könnyen az lehetne a következménye, hogy a fogyasztók széles rétegei romlott, vagy félig romlott élelmiszerek fogyasztására kényszerülnének. A nem kifogástalan élelmiszerek fogyasztásának közegészségügyi szempontból való hátrányai pedig legalább is akkorák, ha nem nagyobbak, mint a nem kifogástalan minőségű jég használatának — kellő óvatosság mellett erősen lecsökkenő — hátrányos hatásai.

A mondottak folytán — a közegészségügyi érdeket is szem előtt tartva — a m. kir. népjóléti és munkaügyi miniszter úr által készített összeállításban (a továbbiakban röviden: Ö.) körvonalazott elgondolásokra vonatkozóan a következőkben tettük meg részletes észrevételeinket:

1. Az Ö.-nek a természetes jég kitermelési helyei kijelölését illető elgondolásai (I. az Ö. I. 1. és II. 3. pontjait) a közegészségügyi követelmények megóvása szempontjából helyesek. Az elgondolásokhoz pusztán annyi hozzáfűzni valónk volna, miszerint kívánatos, hogy a kiadásra kerülő rendelet a természetes jég kitermelési helyeivel szemben közegészségügyi érdekből támasztandó kívánalmakat minél pontosabban és szabatosan jelölje meg. Nevezetesen sorolja fel lehető részletesen azokat az ismérveket, amelyeknek megléte esetében a természetes jég kitermelési helyei a közegészségügyi követelményeket viszonylag kielégítőnek tekinthetők. Így pl. mondja ki, hogy a kitermelési helyeken — esefleg az év bizonyos szakában — állatok itatása vagy gázoltatása tilos.

2. Az Ö. I. 2. pontjának az a rendelkezése, hogy a műjég előállításához esepán rendszeres hatósági ellenőrzés alatt álló vízvetéki, illetőleg vegyi és bakte-

riológiai vizsgálatnak alávetett más víz használható, közegészségügyi szempontból tökéletesen megokolt. Annál is inkább, mert aki műjeget bármily célra felhasznál, abból a természetstérű feltevésből indul ki, hogy a műjég minősége és összetétele — csakúgy mint az előállításhoz felhasznált vízé is — közegészségügyi szempontból kifogás alá nem eshetik.

Mivel mégis a jég előállításának, minőségének és forgalmának közegészségügyi szempontból való ellenőrzését a jéggyárak magánérdeke mellett a legtágabb értelemben vett közérdek is szükségessé teszi, kívánatos volna, hogy a műjéggyártáshoz felhasznált víz első, úgyszintén időszakos (Ö. I. 2. pont 6. bekezdés) vegyi és bakteriológiai vizsgálatával kapcsolatban felmerülő mindenféle költségeket a köz viselje, illetőleg, hogy e költségek ne háríttassanak a jéggyárakra. Ha mégis a műjégkészítési céljaira szolgáló víz minősége közegészségügyi szempontból való ellenőrzésének költségei az államkasszára (vagy a közületekre) háríthatók nem volnának, legalább azt itélnék szükségesnek, hogy e (mintavételi, szállítási, vegyelemzési, bakteriológiai vizsgálati, szakértői stb.) költségek, illetőleg díjak minél alacsonyabb mérvben és magában a kiadandó rendeletben állapíttassanak meg.

Szükségesnek itélnék ezt épen a műjégnek olcsóbbítása s így e jégnek a természetes jéggel szemben való fokozatos térdhódítása, közvetve tehát a közegészségügyi követelményeknek a jéghasználat terén való minél erősebb mértékű megóvása érdekében is.

Ugyanez okból, de a vizsgálatok gyorsabb és kényelmesebb lebonyolítása szempontjából is figyelmébe ajánlottuk a miniszter úrnak a jéggyári érdekelteinek körében felmerült azt a kérelmet is, hogy az Ö. I. 2. pontjában említett vegyi és bakteriológiai vizsgálatok foganatosítására a vidéket illetően ne kizárólag az Országos Közegészségügyi Intézet és ennek vidéki fiókkormányai legyenek illetékesek, hanem a vidéken működő hatósági vegyvizsgáló állomások is legyenek jogosultak.

3. Az Ö. II. 2. pontja szerintünk is helyesen kívánja a természetes jégnek használatát hűtési célokra korlátozni. Ez az elvileg helyes és közegészségügyi szempontokkal megokolható rendelkezés azonban csak akkor nem fogja fontos gazdasági érdekek súlyos sérelmét jelenteni, ha a természetes jégnek hűtési célokra való használatát a kiadandó rendelet az Ö. idevágó helyén (II. 2. pont 1. bekezdés) elgondoltnál szélesebb körben fogja megengedni.

Kértük ezért a szóbanlevő rendelkezés „sem azoknak tartályaival vagy esomagolásával érintkezésbe nem kerülhet“ szavainak törlését, úgyszintén a megfelelően szerkesztett jégsekretnyeknek az Ö. II. 2. pontjában példaként említett hűtő helyiségekkel egyenlő tekintet alá vonását.

A természetes jég kitermelésének és forgalmának a közegészségügyi követelmények szem előtt tartásával való szabályozása a jelenlegi helyzettel szemben önmagában is nagy haladást fog jelenteni. Túl messzemenő intézkedésnek látnok ezért, ha már a jégtermelés és forgalom elsőbbségi szabályozása a természetes jég hűtési célokra való használatának eltiltását is jelentené olyan esetekben, amikor a jég valamely hűtött cikk átszivárgást anyagánál fogva kizáró tartályával érintkezik. Pl. annak megtiltását, hogy a jégnek a hordóval való érintkezésére tekintettel a hordóban levő sör természetes jéggel legyen hűthető. Sőt nem tudjuk, nem bizonyulna-e túlmesszemenőnek olyan rendelkezés is, amely végét vetné a vidéki — főleg jégyár-ral nem is bíró falvakbéli — korsmáknak és vendéglőkben sok helyütt dívó annak a szokásnak, hogy a bort tartalmazó kancsót természetes jéggel és vízzel töltött edénybe állítják. Elégnek, illetőleg a közegészségügyi érdekeket kielégítőnek jeleztük ezért annak kimondását, hogy természetes jeget csupán hűtési célokra szabad használni, de erre a célra is csak akkor, ha a jég vagy az annak elolvadásából származó víz magukkal a hűtött élelmiszerekkel (élvezeti cikkekkel) érintkezésbe nem juthat.

Imént említett kérelmünk második, a megfelelően szerkesztett jégsekre-nyeknek a természetes jéggel tölthető hűtő helyiségekkel egyenlő tekintet alá való sorolását óhajtó részét pedig egyenesen összhangban állónak mondtuk az Ö. szellemével. A hűsiparosok nagy, de sok esetben más élelmiszerkereskedők kisebb jégsekrenyeiben is pl. külön jégkamrában van elhelyezve a jég s külön — a jégkamrák mellett, illetőleg között fekvő — kamrában a hús stb. Ha tehát megokolt — amint az —, hogy a jeget hűtési célból külön jégkamrában elhelyező hűtő helyiségek a természetes jég használata szempontjából megkülönböztetett elbírálásban részesítenessenek, megokoltak kell itél-nyünk a szóbanlevő jégsekrenyek természetes jéggel való megtölthetőségét illető kívánságot is.

4. Az Ö. II. 2. pontjának második bekezdése szerint „természetes jég ott, a hol kifogásalán ivóvizből előállított műjég elegendő mennyiségben és megfelelő méltányos áron beszerezhető, közforgalom tárgya nem lehet, közfogyasztás és magánhasználat valamint viszontleárusítás céljaira forgalomba nem hozható.“

Az „elegendő mennyiség és méltányos ár“ megjelölést viszonylagos értelműnek s olyannak itéltük, amely a gyakorlatban tág teret nyújt egymástól erősen eltérő felfogások és megítélések érvényesülésének. A tágan értelmezhető megjelöléssel szemben a néme-ly helyeken észlelhető erős közüze-mesítési hajlamra való tekintettel is aggályaink vannak, mert ez a hajlam annakfolytán, hogy a tágan értelmez-

hető kitétel a természetes jég versenyét könnyen leküzdhetővé teszi — esetleg sok helyen hatósági (községi) jégyár létesítéséhez vezethetne. Különösen, ha a kitétel értelmezése s a jéghasználat tekintetében az értelmezéshez képest való intézkedés községi vagy törvényhatósági hatáskörbe utlatatnánk. A magániparral és kereskedelmével szemben versenyt támasztó közüzemek létesítésének pedig általános gazdaságpolitikai megfontolások folytán nem vagyunk barátai.

Ettől eltekintve is a II. 2. pont második bekezdésének imént idézett rendelkezéseit önmagában is messzemenőnek tartjuk. A közegészségügyi szempontok követelte első szabályozás teljesen elég, ha egyfelől a természetes jégnek a mainál hygienikusabb kitermelése, kezelése és forgalombahozatala biztosítására, úgyszintén a természetes jég használatának észszerű határok közé való szorítására törekszük. Az utóbbi cél elérését pedig egymagában az a rendelkezés is biztosíthatja, amely a természetes jégnek kizárólag hűtési célokra való használatát engedi meg; ezt is csak akkor, ha a használat módja az élelmiszereknek (élvezeti cikkeknek) a jéggel, vagy az ennek olvadása útján előálló vízzel való érintkezését kizárja. Ennél messzebbre menni nézetünk szerint egyelőre pusztán azért sem kívánatos, mert a vidéki műjégyárak általánosságban kis kapacitása folytán olyan helyeken, ahol a helyi jégyár (jégyárak) termelése kissé meghaladja az alacsony átlagot, könnyen urrá lehetne olyan téves felfogás, hogy az illető helyen műjég elegendő mennyiségben áll rendelkezésre.

Véleményünk szerint a szabályozás sikere egyébként is elsősorban a ktadandó rendelkezés való alkalmazkodás ellenőrzésének mikéntjén, illetőleg szigorúságon fordul meg. Kellő ellenőrzés mellett mérsékelt közepűton haladó intézkedések is célhoz vezethetnek; laza ellenőrzés mellett viszont gyakorlati eredményt messzenem korlátozó rendelkezések sem hozhatnának. Ez a körülmény szintén amellet bizonyít, hogy az elsőbbségi szabályozásnak kerülnie kell a túlmesszemenő intézkedéseket és arra kell törekednie, hogy mérsékelt közepűton haladó intézkedéseit kellő ellenőrzés segítse átültetni a gyakorlatba.

Arra az esetre, ha a miniszter úr a mondtak ellenére is helyénvalónak itélné azt, hogy a természetes jég közfogyasztás és magánhasználat céljából való forgalombahozatala olyan helyeken, amelyekben kellő mennyiségű műjég áll rendelkezésre, megtiltassék, azt kértük, hogy a kiadandó rendelet — esetleg a helybeli jégyár (jégyárak) kapacitása és a helyi lakosság száma közötti arány megfelelő meghatározásával — legalább azt állapítsa meg, hol kezdődik az a határ, amelyen túl a műjeget valamely helyen elegendő mennyiségben rendelkezésre állónak kell tekinteni. Kértük annak a rende-

Reggeli Tízórai és est 6 órai sütés és szállítás

letben leendő kimondását is, hogy a természetes jég forgalombahozatala azokon a helyeken is, ahol a műjég a rendeletben megjelölt arányszámot meghaladó mennyiségben áll rendelkezésre, csak akkor legyen megtiltható, ha az illető községben (városban) közfogyasztásra dolgozó legalább két jégyár működik. Ennek a feltételnek megállapítására az egészségügy iüzleti verseny kialakítása, illetőleg a műjég ára esetleges megokolatlan emelkedése kizárása okából helyeznénk súlyt; még pedig azért is, mert a műjég ára esetleges maximálásának gondolatát elvi szempontból már elege el kell utasítanunk.

5. Az Ö. II. 2. pontjának 2. bekezdését illetően előterjesztett kérelmünk teljesítése esetében a II. 3. pontjának bevezető rendelkezési értelemszerűen egyszerűsíthetők volnának, nevezetesen az Ö. e részén felépülő rendelkezésben kimondható volna, hogy a természetes jégnek köz- és magánfogyasztás, úgyszintén viszontleadás céljából való forgalombahozatala mindenütt, illetőleg az előbbieket szerint korlátozás alá eső helyektől eltekintve, szabad.

(Vége köv.)

Jól főzni tudó egyedül álló vendéglősné

nyári idényre előkelő egyesületnél elhelyezést talál.

Közelebbi megtudható dr. Stéger Béla ügyésznel, IX., Ferenc körút 37.

A SZAKMA TÁRSASÖSSZEJÖVETELEI.

Vendéglőkös Jóbarát asztaltársasága
Julius 3-án a „Gundel János és id. Kommer Ferenc emléket ápoló asztaltársaság“ összejövetele Hoffmann Jánosnál (I., Pálya u. 3.)

Julius 8-án este 7 órakor Jóbarátok vacsorája Lindmayer Jánosnál (VIII., Losonczy u. 1.)

Julius 10-én este 8 órakor vendéglősök vacsorája Ulm Lászlónál (I., Alag uca 5.)

Julius 15-én este 7 órakor Jóbarátok vacsorája Bischoff Ignácánál (IX., Remete u. 22.)

Julius 17-én d. e. 10 órakor Gundel János és id. Kommer Ferenc emléket ápoló asztaltársaság összejövetele Márkus Imrénél (III., Alsómargitsz.).

A „Fogadó”-Magyar
& Vendéglős
állandó melléklete

A KORCSMÁROS

A korcsmaiparérde-
keit képviselő szak-
lap

Tudnivaló.

A Vendéglősök és Korcsmárosok Országos Egyesülete Budapesti Korcsmárosok Szakosztálya hivatalos helyisége VI., Aradi uca 11. sz. alatt van. A tagoknak minden szakmabeli ügyben díjmentesen áll rendelkezésre.

Hivatalos órák: vasár- és ünnepnapok kivételével minden nap d. e. 9 órától d. u. 5 óráig. Telefon: Aut. 188-98.

Az egyesület ügyésze dr. Stéger Béla ügyvéd, a hozzáforduló tagoknak naponta délután 4-6-ig díjmentesen jogi tanácsot szolgál. Iroda: IX. Ferenc körút 37. Telefon: J. 379-88.

Borpiac

Bor és pálkinciac.

Mint minden esztendőben ilyenkor úgy a bel- mint a külföldön az üzlet nagyon lanyha. Ennek fő oka az, hogy a készletek nincsenek második kézben. Azért kisebb-nagyobb vásárlások vannak Malligand fokokint 1.1-1.3 fillérig. Ezen az áron alul bort nem lehet kapni. (Borászati Lapok).

A terméskilátások jók. Peronospora itt-ott fellépett, a károk azonban nem nagyok. A hét folyamán az országban dúló nagy viharok sok helyen jéggel keverve nagy károkat okoztak. Nagy jégkárok vannak Tápiógyörgyán, ahol a kárt csaknem 100 százalékra becsülik. A Dunántúlon több községben is nagy jégverés volt. A jégverés tokaj-hegyalját sem kerülte el s így Mezőzombor határán hatalmas vihar kíséretében pusztította, különösen a kislőkben okozott nagy pusztítást. A jégverés minthogy negyed óráig tartott, eleinte mogyoró nagyságú, majd diónagyságú jégdarabok hullottak, úgy hogy az egész határt vastag jég réteg borította. Mivel a jégverés a szőlők elvirágzása után történt, az egész mezőzombori termés elpusztultnak tekinthető.

Prónyfalván élénk kínálat, közepes kereslet mellett több apró tétel kelt el literenkint 16-26 filléres áron. Eladott 36 hl 12 Malligandfokos literenkint 24 fillérrével.

Gyöngyösön kínálat élénk, kereslet közepes, az árak minőség szerint literenkint 14-30 fillér között mozognak. Borforgalom gyenge.

Hahóton kínálat közepes. Eladott 7 hl 11 fokos literenkint 20 fillérrével.

Szekszárdon közepes kínálat, szünetelő kereslet mellett csak kifőzésre vesznek bármily borát, Malligandfokokint 1.2 filléres alapon. A múlt hét elején meleg záporos esett, mely eső után 3 nappal a levélperonospora fellépett. Azonnali permetezéssel a további terjedést meg lehetett akadályozni.

Villányban élénk kínálat, közepes kereslet mellett eldatott kb 30 hl 12 fokos siller, literenkint 26-30 fillér ért vendéglősöknek.

Pálinka. Törköly. A kínálat erősen csökkent, viszont a kereslet élénkebb, így az ártendencia szilárdabb. Pár hiteles tételt ugyan messzefekvő paritásról a napi árnál olcsóbban ajánlottak, de a nagy fuvart figyelembe véve, a közelebbi állomásokról ajánlott áru mégis olcsóbbnak mutatkozott. — Árak: 2.60-2.70 P.

Sepri. Ebben a cikkben a termés a helyszínen felszivódik és így a kereskedelmi forgalomra kevés áru jelentkezik. Árak: 2.80-3.— P.

Szilva. Az elmúlt héten is több vétel jött létre. Árak: nyári szilva 5.30, kékszilva 5.70, prémiumos kékszilva 6.— P.

Borpiac. Ebben a cikkben is csökkentő kínálat mutatkozik. Árak: 3.40-3.60 P. A jegyzett árak ab fözde hordó nélkül, átadva és átvéve értendők, a mindenkor érvényben lévő forgalmi adó külön felszámítása mellett.

A „vágóipar” és „szűrőipar” megjelöléssel iparigazolvány többé nem adható ki.

A vágó- és szűrőipar kérdésének rendezése már 1886-ban felmerült, amikor is a kereskedelmi miniszter úgy döntött, hogy a vágóipar mészároság, a szűrőipar pedig a hentesipar fogalma alá tartozik. A vágóiparnak a mészárosiparral, a szűrő iparnak a hentesiparral szemben való megkülönböztetése az ipari életben és a közigazgatásban zavarokat okoz s esetenként más és más, teljesen határozatlan munkakört értenek e megjelölések alatt. Ehhez járul még az is, hogy egyes elsőfokú iparhatóságok az iparigazolvány szövegében „borjú- és húsvágás” és „húskimérés”, „sertésvágás”, „borjú, juh, sertésvágás és kimérés”, „húsvágó és aprólékkészítő ipar”, „sertésvágás és aprólékkészítés” megjelölést is használnak, ami pedig a mészárosipar és hentesipar egy-egy részének megjelölésére sem alkalmas. Erre való tekintettel a kereskedelmi miniszter most kiadott 141.195-1931. XI. számú rendeletével utasította az iparhatóságokat, hogy a mészárosipar, illetőleg a hentesipar munkakörbe tartozó tevékenység jelzésére csakis a „mészárosipar”, illetőleg „hentesipar” szó használható az iparigazolvány szövegében.

A korcsmaiparnak képzéséhez való kötése.

Már jó néhány éve felmerült az általános kívánság, hogy a korcsmaipar gyakorlását, úgy mint a cseheknel

is megtörtént, képzés kimutatáshoz kössék. Ezt a kívánságot nemcsak a korcsmárosiparosok hangoztatják, hanem a vendéglősiparosok is. Az országos egyesület a kereskedelemügyi miniszterhez hasonló kérelemmel már több ízben fordult, de ezek a kérelmek és kongresszusi határozatok ott nyugszanak a törvényelőkészítési osztály aktahalmazában. Legutóbb az összes hazai kamarákat is értesítette az országos egyesületünk a szakma eme kívánságáról és kérte azok támogatását. Felmerült egy másik kívánság is t. i. töröltessék el a korcsmaipar s legyen csak egy szakképzett „vendégipar” körülbelül úgy mint Ausztriában, ez esetben a kávémérők, kifőzdek és korcsma, vendéglő, szálloda és kávéipar átművelésének vendégiparrá és az ipar engedély kérelmezésénél kellene megjelölni, milyen formában fogja az ipart gyakorolni. — Korai dolog volna még erről most vitatkozni. Egyelőre kereskedelmi és iparkamara javaslatot terjesztett fel a kereskedelmi miniszteriumhoz, amelyben hosszabb indoklás után kéri a nadrágtartó, harisnya és bokavédőkészítőipar képzéséhez való kötését. Lehet, hogy ez a kívánság is nagyon fontos!

ÜZLETI HIREK

Budapest. Lapis István vendéglős átvette az V., Korall u. 33. szám alatti vendéglőt.

Debrecen. Zsugyel József főpincér megvette a Batthyány u. 1. szám alatti „Szinház-éttermet”. Zsugyel kartárs az új berendezéssel ellátva ünnepélyesen megnyitotta.

Szekszárd. Erdős Miklós kartársunk május hó 15-én átvette a „Szekszárd” szállodát és azt renoválva és újonnan berendezve üzembe helyezte.

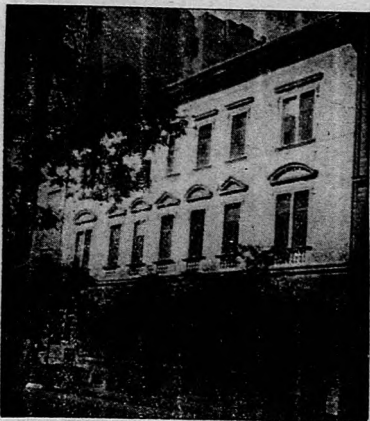
Pécs. Matisz Béla vendéglős üzletét áthelyezte a Diósi út 25. szám alatti saját házába és azt minden igénynek megfelelően berendezve és egy gyönyörű kerthelyiséggel ellátva múlt hó 22-én ünnepélyesen megnyitotta. — Matisz kartárs és neje, a kitünő üzletasszony, népszerűsége, kitünő itala és kiváló konyhája igazolja az üzlet nagy látogatottsága. **Fekete Gyula.**

A szerkesztésért felelős:

Pósch Gyula, kiadó.

Segédszerkesztő: Fekete Gyula.

Közvetítette és kialakította **134.000 P** vé-
telárért: **ZWILLINGER GYÖZÖ** in-
gatlanügynökségi iroda, Budapest,
VII, Erzsébet körút 29. Tel: J. 403-13.

MUNNICH ALADAR műépítész, tör-
vényszéki hites szakértő által megál-
lapított forgalmi becsértéke **286.000 P.**

A Szállodások, Vendéglősök, Kávésök
stb. Országos Nyugdíjegyesülete Szék-
háza, VII, Aréna út 15.
354 □ öln

Italok*

(Folytatás és vége).

Gyümölesepálinka. Az egész évben kitermelt gyümölesepálinkamennyiség 44.000 hl-t tett. A kitermelt gyümölesepálinka a fogyasztás nagymérvű visszaesés folytán csak igen nehezen volt értékesíthető s nagy mennyiségű készletek maradtak értékesítetlenül nemcsak az Országos Gyümölesszeszorgalmi Rt.-hoz közös értékesítésére be-
szállított termelvényekből, hanem az egyes szeszfőződéktől raktáraiban is. A meglehetősen nagy termelési fölöslegek elhelyezésére külföldi piacokon lehetőleg nem mutatkozott, mert kivétel csak igen nagy veszteségek árán volna lehetséges. Az elmúlt év folyamán mintegy 50 újabb szeszfőződevállalat létesítésére adott ki a pénzügyminiszterium engedélyt, amellyel szemben mintegy 26 központi szeszfőződe engedélyt vonta vissza. A gyümölesepálinka értékesítésére alakult Országos Gyümölesszeszorgalmi Rt. működéséhez fűződő remények nem váltak be és megszüntetése már jelentésünk évében szóba került.

A külforgalom összefoglaló adatai a következők: Behoztunk konyakból 72 q-t 43.000 P értékben, kivittünk 21 q-t 7000 P értékben. Likőrből a behozatal 62 q 23.000 P értékben, a kivitel 126 q 31.000 P értékben. Rumból, arrakból és jamaikai rumból a behozatal 87 q 49.000 P értékben, a kivitel 12 q 4000 P értékben. Pálinkából, whyskiből, borókapálinkából a behozatal 114 q 53 ezer P értékben, a kivitel 53 q 16.000 P értékben.

Sör. Gazdasági viszonyaink további romlása a sörfogyasztás újabb visszaesését idézte elő. A szakmának évi ter-

*A Budapesti Kereskedelmi és Ipar-kamara 1930. évi jelentéséből.

melési kapacitása kb. 2 millió hektoliterre tehető, a tényleges termelés azonban 1929-ben 600.000, 1930-ban 400 ezer hl-t tett. Az üzletmenet újabb gyengülésének oka egyrészt a fogyasztóközönség anyagi helyzetének további romlása, valamint a munkanélküliség, nemkülönbön az alkoholelles propaganda, melyek valamennyien közrejátszanak különben az alkoholelles propaganda, melyek valamennyien közrejátszanak a sörfogyasztás esökkenésében. Panaszolják a szakma részéről a sörnek túlságos adóztatását és megemlítik, hogy míg egy hektoliter 12 Malligandfogos bor fogyasztási adója 14—19 pengő tesz, ugyanennyi Malligandfoknak megfelelő 3 hl sör adója 31.60 pengő, amiből a szakma azt a megállapítást vonja le, hogy a sör a borral szemben is túl van adóztatva. (?) A sörtermelésünk legnagyobb része a belföldi piacon nyer elhelyezést. A külföldi államok magas vámjai folytán ugyanis az export üz-
szólván teljesen lehetetlen. A külföldi sör is csak jelentéktelen mennyiségben kerül behozatalra, mert a fogyasztó közönség ízlésével és igényeivel teljes mértékben számoló olesó magyar sörpar (?) oly magas extrakt tartalmú söröket állít elő (18 fokost meghaladó minőséget), amilyeneket rendszeresen sem a német, sem a cseh ipar nem készít. Ily magas foktartalmú sör állóképessége bármely hosszantartó külföldi exportot is lehetővé tenne.

A sörkivitel az előbbi évekkal szemben is érzékeny visszaesést mutat. 1930-ban összes kivitelünk 1163 q volt 38.000 P értékben (1929-ben 1650 q 60.000 pengő értékben). A behozatalunk, mely 1929-ben 3561 q volt, 81.000 pengő értékben, 1930-ban 2333 q-ra esökkent 60.000 pengő értékben.

Ecet. Az 1929—30-as termelési évben is érvényben volt a már előzőleg létrejött az a megállapodás, amely szerint az Országos Szeszértékesítő Rt. az ecet gyártására szolgáló szesz kiutalását a tényleges ecetszükségletnek megfelelő mértékre korlátozta és az egyes ecetgyárak között bizonyos kvóták szerint felosztotta. Miután az év folyamán a nyári fogyasztás az előirányoztnál előnytelenebbül alakult, a termelési évad végén lényeges készletek maradtak eladatlanul. Hogy a jövőben a kontingentálás szorosabban simulhasson a tényleges szükség-
lethez, s hogy amellelt ne kelljen árhiánytól tartani, a Magyar Ecettermelők Rt.-be tömörült ecetgyárak az ősz folyamán gyűjtőraktár felállítását határozták el, melyben 5000 hl úgynevezett vastartalékokat fognak betárolni oly célból, hogy a kontingentálás megszorítása esetén ne merülhessen fel árhiány, viszont a túltermelés a lehetőseggel képest kiküszöböltessék. Külkereskedelmi forgalom, miután az ecet körülbelül 10%-os erősségű és így hosszabb szállítási távolságot nem bír el, nem volt.

Ásványvíz. Az ásványvízüzlet 1929-hez viszonyítva az 1930-ban elég érzékeny visszaesést mutat, a forgalom szakmai közlés szerint legalább 15%-kal alatta marad az előző évnek. Ebben szakkörök egyrészt a közönség vásárlóképességének esökkenését látják,

másrészt azt annak tudják be, hogy egyes kórházak és közműintézmények mint pld. a MÁV betegségi biztosító intézete is eltöltötták orvosaitak attól, hogy a beteg részére keserűvizet írjanak elő, s ahelyett a legtöbb helyen a keserűsöt kultiválják.

Az export értéke, mely az előző évben kereken 2 millió pengőt, mennyisége pedig 45.755 q-t tett, ez évben 37.661 q volt 1.6 millió P értékben. Az export visszaesése arra vezethető vissza, hogy felvevőpiacokon is esökött a fogyasztás s amellelt vállalatainknak a külföld elzárkózottságával is számolni kellett. A behozatal, amely 1929-ben 1.459.000 pengő értékben 31.865 q volt, szintén erősen visszament, amennyiben 1930-ban 1.163.000 pengő értékben 24.231 q-t tett.

Magyar könyv a bor érdekében

A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete egy kb. 10 éves könyvet fog kiadni, amelynek a címe: A bor az ember életében. Talán felesleges bővebben erre a könyvre a borérdekeltésnek nagy rétegét figyelemzetni és kérni öket, hogy minél előbb fizessenek elő e könyvre, annál is inkább, mivel a könyvet csak meghatározott példányszámban fogják kinyomtatni. Az a nagy propaganda, amit a sör érdekében a nagy sörpar kifejt, valóban szükségessé teszi, hogy a magyar borérdekeltésnek is támogassák a bor érdekében kifejtett propagandát. S e propagandának egyik legjobb módja az, amikor elsősorban is tudományos felkészültséggel bizonyítjuk be a bornak a társadalomra vonatkozó jó hatását. De szükséges, hogy az antialkoholizmussal szemben is éppen a magyar bor érdekében vegyük fel a harcot, mert hiszen az északamerikai Egyesült Államok száraz világában elsősorban a bor szenvedett, míg a tömény szeszek a különböző pálinkanevek erősen tért hódítottak, ellenben a bor, melynek nagyobb a térfogata s nehezebb a konzerválása, kénytelen volt tényleg szűkebb keretek közé szorulni.

A könyv előfizetési ára 4 pengő lesz, míg a bolti árát előreláthatólag 7—8 pengőre fogják megzabálni.

A könyv, mint ismeretes, Osztrovszkyne dr. Németh Ágnes m. kir. vegyész irta és az ő valóban szorgalmas munkásságának gyűttal egyik kimagasló eseménye is lesz.

Kelenvölgyön

a Kard-u. 11. szám alatti vendéglő két tágas üzemhelyiséggel, kuglizóval, kerthelyiséggel, jogltonossággal, házzal együtt kedvező feltételekkel látóképesség elvesztése miatt eladó. A 356 négyszögöl nagyságú területen van még 5 egyszobás-konyhás lakás és 5 különálló szoba. — Bővebbet: Bán Antal vendéglős Kelenvölgy.

A demijonos ember halála

A demijonos ember minden második nap — éppen ebédkor — becsenget hozzánk és nagyon szomorú hangon kínálja a batyúzott boroeskát. Hogy nagyon finom, most hozta direkt a termelő pincéjéből, hogy nagyon olcsón adja s hogy hat gyermeke van. Muszáj tőle venni, bár nagyon gyanús ez az agyondicsért boroeska. A színe is, az íze is, de hát elég olcsó. A minap az uceán találkoztam a demijonos emberrel. Éppen az úttesten mentünk át, ő előttem s önfeledten számálta kezében a napi „Józung“-ot. Hirtelen autó fordult be a sarkon, ő nem vette észre, én alig tudtam visszarántani a biztos haláltól. Holtszápadt volt, dadogott valamit és elmosfordált. Azóta nem csemetgett be hozzánk, jóllehet, láttuk a házban. Tegnap újra találkoztam vele. Megállt, levette a kalapját és élete megmentőjének nevezte. Aztán azt a tanácsot adta, hogy ne vásároljak többé bort se tőle, se más borbattyús embertől. — Miért? — kérdeztem meglepetten. — Hát tetszik tudni — felelte —, én még rendes ember vagyok, mert csak vizvezeteki vízzel keverem a bort. De a legtöbbje még odakint az országúton, amikor a szőlőhegyről jön, valamelyik kútból vagy forrásból tölt vizet a demijonba. Azokban a vizekben pedig mindenféle bacillus lehet s könnyen megbetegszik tőle az ember. Sohasem lehet tudni, hogy mi van a demijonban, mondta végül s mint aki megfelelően leróta halálját, megkönnyebbült szívvel távozott.

Magyar királyi Államvasutak Üzletvezetősége Szeged

4566—931 III. szám.

Pályázati hirdetmény

A Békéscsaba állomáson megüresedő p. u. vendéglő bérletére ezennel nyilvános pályázat hirdettetik. A bérlet fenti vendéglőre nézve 1931. évi november hó 1-ével veszi kezdetét és tart ezen időponttól számított öt éven át vagyis 1936. évi október hó 31-ig. — Bérllőnek a következő helyiségek bocsátatnak rendelkezésére:

I—II. étterem, külön étterem, III. oszt. étterem, söntés, konyha, kamra, mosogató, tálaló, jégverem, mosókonyha, gazdasági udvar. A felvételi épület emeletén 3 szoba, fürdőszoba, eselődőszoba, kamra, closet. Pincézőnk és pincérek részére 1—1 szoba és külön closet.

Megjegyztetik, hogy az éttermek fűtéséről és világításáról bérllő saját költségén tartozik gondoskodni.

Az 160 pengő bályeggel ellátott és „Ajánlat a magyar királyi államvasutak fönt kiírt Békéscsaba állomása pályaudvarán lévő vendéglő üzletre“ felirattal ellátott lepcsésélt, boritékba zárt nemkülönbön kellő okmányokkal és pedig keresztlevél, állampolgársági igazolvány, ipar elsajátítását tanúsító tanonebizonyítvány, valamint a tanviszony megszűnése után szakbavágó üzemben legalább 2 évig szakbavágó munkával való foglalkozást tanúsító bizonyítvánnyal felszerelt ajánlatok 1931. évi július hó 14-én déli 12 óráig az alulírt üzletvezetőség általános osztálya főnökénél (Üzletvezetőségi palota II. emelet 10. sz. ajtó) vagy személyesen, vagy kir. posta útján benyújtandók.

Tanonebizonyítvány és vendéglői

szakmunkába való foglalkozást tanúsító bizonyítvány csatolása a keres. miniszternek Budapesti Közlöny 1920. évi 218. számában megjelnt 53021—920—921. sz. rendelete értelmében feltétlenül megkívántatik.

Bánatpénz fejében a bérletre a felajánlott évi bérösszeg 2 (kettő) %-át készpénzben vagy állami letétre alkalmas értékpapirokban, bankkezeségi levelekben (nyilatkozat) elsőrangú pénzüzetek zárolt betétkönyvei a szegedi üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál 1931. évi július hó 13-án déli 12 óráig vagy személyesen vagy kir. posta útján beküldendő.

Az értékpapirok a budapesti tőzsdén legutóbb jegyzett 14 napnál nem régiebb, a napi értéket meg nem haladó napi árfolyam szerinti értékben számítatnak.

Készpénzben letett összeg után kammat nem fizettetik. Az ajánlatban a bánatpénz letétele megemlítendő ugyan, de a letétről nyert letétjegy nem csatolandó.

A vendéglőbérletre vonatkozó feltételek a nevezett üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztályban (II. emelet 16. sz.) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők, miért is az ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik s azokat magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

Tájékozásul közöljük, hogy a bérbeadandó vendéglő 1930. évi bruttó forgalma 90.000 pengő volt. Mihez tartás végett azt is közöljük, hogy bérllő a szerződésileg megállapítandó bérösszegeből a szerződés tartama alatt bérleállításra semmi körülmények között nem számíthat.

A fentebbi feltételtől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl beérkezett ajánlatok, továbbá olyan ajánlatok, melyek táviratilag tételnek s végül olyanok, melyekre nézve az előírt bánatpénz le nem tétel, figyelembe vétetni nem fognak.

Az ajánlatok között a választás szabadon, a bérösszegre való tekintet nélkül történik.

Szeged, 1931. évi június hóban.

Az Üzletvezetőség.

Utányomást nem díjazunk.

Vendéglősök, Korcsmárosok,

Kávésok és Ifalmérők figyelmébe!

Kötelező a kifüggesztése az 1929. évi X. t.-c. alapján készült

Uj Bortörvény-kivonat plakátja drb.-ja **90 fill.**

Legalább 20 darab vételénél darabja 80 fillér.

A korcsmai hitel elfőrléséről szóló plakát „ **60 fill.**

(Kifüggesztése kötelező minden helyiségben.)

Fiatalkorúak szeszifalmáról (1927. évi XXXIII. t.-c.) szóló plakát „ **40 fill.**

Padlóra köpni filos plakát „ **40 fill.**

Éneklés és lármezás hatóságilag filva van plakátja „ **40 fill.**

Káromkodás, trágár beszéd filos plakát „ **40 fill.**

Vidéki rendelésnél a plakátok — a portókölség miatt — darabonként 20 fillérrel drágábbak.

Az összes plakátok kemény papíron készültek. — Kaphatók a „Fogadó — Magyar Vendéglős“ kiadóhivatalában, Budapest, VI., Aradi uca 11. sz.

Ajánlatos a plakátok árát akár levélbélyegekből, 10 és 20 filléres címletekben előre beküldeni, miután az utánvét mellett küldésnél igen nagy a portókölség.

Közírré teszem,

hogy folyó évben kibocsátott árjegyzékem árai

a Lignum Sanctum golyóknál 20%
és magyar golyóknál pedig 10%
eügedményf nyujtok.

Pap Jenőné Gillemot Mária
Sakk, kugli szétküldés most **VI. Eötvös uca 30. sz. Nyugatnál.**

Saját érdekében fizessen elő a Fogadóra